

Karoline Helmersson
Ledningsstab Västerbotten

Samverkansavtal för nationell Samordning och planering av hälso-och sjukvården i höjd beredskap och krig

RS 623-2025

Sammanfattning

Sveriges regioner ansvarar för flera samhällsviktiga funktioner, såväl i fredstid som vid höjd beredskap och krig. Regionernas ansvar inom totalförsvaret kräver samverkan med andra regioner, kommuner, privata aktörer och statliga myndigheter. För att undvika en splittrad planering av totalförsvaret krävs gemensamma strukturer, gemensam planering och gemensamt ansvarstagande. En ökad samverkan mellan regionerna underlättar också den statliga planeringen och förmågan att möta NATO:s krav. Hälso- och sjukvården har en central plats i totalförsvaret. En fungerande sjukvård i fred är en förutsättning för en fungerande sjukvård i krig.

Med beaktande av det finns ett behov av att samverka i syfte att bidra till ett robust totalförsvaret har samtliga 21 regioner beslutat att delta i nationell samordning och planering av hälso- och sjukvård inför och under höjd beredskap och krig (NSPL). För detta behöver ett samverkansavtal upprättas. Av besluten framgår att det arbete som krävs för att realisera detta kommer att samordnas i en gemensam beredningsfunktion som Region Uppsala står värd för. Funktionen benämns Nationell samordning planering (NSPL). Samtliga regioner deltar i gemensam nationell samordning och planering, men ledningen av de verksamheter som behövs under höjd beredskap och krig ligger fortsatt kvar hos respektive regionstyrelse. Beslutsfattande åligger respektive region.

Kommunallagen ger regioner möjlighet att samverka via kommunalförbund, gemensam nämnd och samverkansavtal. En kommunalrättslig samverkan genom avtal bedöms kunna ge den flexibilitet som krävs för att alla regioner, med dess individuella förutsättningar, ska kunna bidra i arbetet med att uppnå en ledningsförmåga under höjd beredskap och vid krig.

Förslag till beslut

Samverkansavtal om nationell samordning och planering av hälso- och sjukvård inför höjd beredskap och krig godkänns.

Bedömda resultat och konsekvenser

Stärkt förmåga till samverkan med andra regioner, kommuner, privata aktörer och statliga myndigheter inom ramen för totalförsvaret. Regionerna blir en starkare samverkanspart. Genom etableringen av en gemensam beredningsfunktion kan regionernas arbete effektiviseras då funktionen bistår med beredning och utredning i frågor som respektive region vanligtvis behöver hantera och genomföra.

Resurser och finansiering

Region Västerbotten förbinder sig att aktivt delta i och effektivt bidra till samarbetet inom ramen för NSPL. Regionen ska tillhandahålla tillräckliga resurser till den gemensamma beredningsfunktionen NSPL och till gemensamma aktiviteter, i enlighet med beslutad verksamhetsplan och finansieringsmodell.

Den regiongemensamma beredningsfunktionen NSPL finansieras gemensamt av regionerna. Kostnaden baseras på ett fast belopp som är samma för alla regioner (34 procent) och en rörlig del (66 procent) beräknat på respektive regions befolkning den 31 december året innan budgeten

fastställs. För Region Västerbotten innebär det en kostnad på 168 256kr för 2025. Region Uppsala fakturerar övriga regioner en gång per år i enlighet med den budget som chefsgruppen fastställt om i den årliga verksamhetsplanen.

Jämställdhet

Arbetet inför och under höjd beredskap och krig påverkar regionens medborgare i hög grad. I Västerbotten lever nästan 50% kvinnor samt något fler män, vilka på olika sätt påverkas vid höjd beredskap. Inom Region Västerbotten är mer än 75% av medarbetarna kvinnor vilket medför att de konsekvenser som påverkar kvinnor i totalförsvarsplaneringen utgör en viktig aspekt att ta hänsyn till.

Beredningsansvariga

Ärendet är berett av Region Uppsalas ledningskontor gemensamt med övriga 21 regioner. För Region Västerbottens räkning har regionledningen på tjänstepersonnivå varit involverade, liksom Säkerhetsenheten.

Beslutsunderlag

Samverkansavtal

NSPL Följebrev

Verksamhetsplan NSPL 2025

Beslutet expedieras till

Regiondirektör, hälso- och sjukvårdsdirektör, stabsdirektör Ledningsstaben, enhetschef Säkerhetsenheten.